

\

quadrant
kindercentra

**Pedagogisch werkplan
BSO de Kaketoe
2024**

Inhoud

Inleiding

1. Algemene informatie
  - 1.1 Contactgegevens
  - 1.2 Locatie
  - 1.3 Openingstijden en diensten
    - Openingstijden
    - Afwezigheidstegoed en extra opvang
    - Vakantieopvang
2. Onze visie en de vier pedagogische basisdoelen
  - 2.1 Bieden van een veilige basis
  - 2.2 Stimuleren van persoonlijke competentie
  - 2.3 Bevorderen van sociale competentie
  - 2.4 Overdragen van normen en waarden
3. In de praktijk
  - 3.1 Groep
    - Medewerkers (BKR)
    - Basisgroep
    - Dagritme
    - Voeding
    - Ziekte en medicatie
    - Verjaardagen en feesten
    - Regels
    - Ruimte en inrichting
  - 3.2 Intake en wennen
    - Mentorschap
    - Intake
    - Wennen
  - 3.3 Volgen en overdracht
    - KIJK!
    - Doorgaande ontwikkelingslijn
    - Zorgbeleid
  - 3.4 Aanbod
    - Thematisch werken
    - Meervoudige intelligentie
    - Ontwikkelingsgericht werken
    - Groenbeleving
    - Kinderparticipatie
    - Thomas Gordon
    - Vakantieopvang/ studiedagen
  - 3.5 Medewerkers en deskundigheid
    - Opleiding en deskundigheidsbevordering
    - Toekomstige beroepskrachten
    - Vrijwilligers
    - Team Kwaliteit & Pedagogiek en coaching
  - 3.6 Ouders
    - Ouderbeleid
    - Ouderportaal
    - Oudercommissie
  - 3.7 Samenwerking externen
    - Verbinding
  - 3.8 Kwaliteit
    - Ontwikkelproces
    - Risico-inventarisatie
    - Interne audits
    - GGD inspectie

Inleiding

Dit is het pedagogisch werkplan van BSO de Kaketoe. Het geeft een beeld van hoe deze locatie het pedagogisch beleid van Quadrant tot uiting laat komen in haar dagelijkse omgang met de kinderen. Door deze beschrijving wordt er inzicht gegeven in de visie en pedagogisch handelen voor ouders en pedagogisch medewerkers.

Het uitgangspunt van dit werkplan zijn de vier pedagogische basisdoelen, die ontleend zijn aan het kwaliteitsmodel van Riksen-Walraven, zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang. Deze zijn;

- Bieden van een veilige basis
- Stimuleren van persoonlijke competentie
- Bevorderen van sociale competentie
- Overdragen van normen en waarden

Naast deze wettelijke bepaling zijn de visie, missie en kernwaarden van Quadrant een kader voor dit werkplan.

Visie

Kinderen zijn kostbaar. Ze hebben het recht om op te groeien in een omgeving die veilig is en waarin ze worden geholpen om bewust te worden van zichzelf, de omgeving en anderen. Daarom bieden wij kinderopvang die bijdraagt aan de ontwikkeling van de nieuwe generatie.

Missie

Wij bieden kinderopvang in een veilige, rijke ontwikkelomgeving. Wij begeleiden kinderen van 0 tot 13 jaar in nabijheid van huis en school. Dat doen wij niet alleen, maar dat doen wij samen met anderen. Want samen kom je verder. De opdracht van Quadrant wordt kernachtig samengevat in onze missie:

samen voor het kind

Kernwaarden

Onze kernwaarden zeggen iets over ons gedrag. Ze laten zien waar wij als organisatie voor staan en wat anderen van ons mogen verwachten.

- Wij staan voor veiligheid en ontwikkeling
- Wij initiëren en verbinden
- Wij handelen duurzaam

Onze visie, missie en kernwaarden worden in de praktijk omgezet in handelen door onze pedagogisch medewerkers. Bij het handelen staan veiligheid, respect en ruimte centraal. Dit zijn dan ook de basisprincipes die in dit werkplan naar voren komen.

Dit werkplan geeft een eigen identiteit aan de locatie. Hierbij zijn initiatieven en creativiteit van zowel de pedagogisch medewerkers als de kinderen van groot belang. Zij maken de locatie uniek.

Elk jaar wordt het werkplan geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Het maakt onderdeel uit van het ontwikkelingsproces binnen Quadrant. Wij streven naar onze kwaliteiten te waarborgen, te delen en verder te ontwikkelen. Naast het pedagogisch werkplan heeft deze locatie ook een Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid waarin de risico inventarisaties worden beschreven.

Het werkplan is als volgt opgebouwd. Als eerste worden de algemene gegevens van de locatie gegeven. Vervolgens wordt onze visie, missie, kernwaarden en handelen verbonden met de vier pedagogische basisdoelen. Er wordt beschreven hoe wij deze verbondenheid zien. Dit alles is samengevat in onze Pedagogische cirkel. Als laatste wordt beschreven hoe deze locatie het theoretisch kader in de praktijk omzet in handelen.

1. Algemene gegevens

1.1 Contactgegevens

Naam: BSO De Kaketoe
Adres: Willem de Zwijgersingel 220
Postcode: 2805 BW
Plaats: Gouda
Telefoonnummer: 06-8161578
Mail: kaketoe@quadrantkindercentra.nl

Manager: Lola van der Kaa
Telefoonnummer: 06-82044413
Mail: l.vanderkaa@quadrantkindercentra.nl

Ped. Coach: Rosanne van Hattum

1.2 Locatie

De BSO bevindt zich in de Koningin Wilhelminaschool en ligt in de wijk Gouda Noord. Deze locatie vangt kinderen op van de Koningin Wilhelminaschool en de Bijenkorf.

De locatie beschikt over een gymzaal, aula, kleine lokaal en buitenruimte.

In de omgeving kan er gebruik worden gemaakt van speeltuintjes, skatebaan en grasveld.

1.3 Openingstijden en diensten

Openingstijden

De locatie biedt voorschoolse opvang aan op maandag, dinsdag en donderdag. De naschoolse opvang van 14.30 tot 18.30 uur.

De kinderen worden naar school gebracht en/of van school opgehaald door een pedagogisch medewerker. Hij/zij draagt een bodywarmer/hesje met het Quadrantlogo en staat op een afgesproken verzamelplek. Wanneer de BSO zich in de school bevindt, kan er afgesproken worden dat kinderen zelfstandig van/naar de BSO mogen.

Wanneer de school zich buiten de BSO bevindt, kunnen ouders schriftelijk toestemming geven waarin staat geschreven dat het kind zelfstandig van/naar de BSO mag.

Extra opvang

Ouders kunnen hun kind afmelden in het ouderportaal.

Extra opvang kan worden aangevraagd via het ouderportaal. Tot uiterlijk 4 dagen voor de gewenste aan te vragen dag kan de aanvraag worden ingediend. Korter dan 4 dagen kan alleen via de pedagogisch medewerkers. Betaling verloopt achteraf via een factuur.

Extra opvang is pas akkoord na beoordeling door de pedagogisch medewerker. Het hangt bijvoorbeeld af van de pedagogisch medewerker-kind ratio. Extra opvang blijft dus een service voor ouders en géén recht.

Vakantieopvang

De BSO is geopend in de schoolvakanties. Ouders kunnen een contract aangaan voor 52 weken (schoolweken plus vakanties) of voor 40 weken (schoolweken). Ook is er de mogelijkheid om een vakantiecontract af te sluiten in combinatie met een schoolweken of 52 weken contract. Ouders kunnen doorgeven van welke dagen zij gebruik willen maken in de vakanties. Het ruilen en afnemen van incidentele opvang is ook mogelijk binnen de vakantie.

Vakantieopvang vindt plaats op BSO Kwikstaart.

2. Onze visie en de vier pedagogische basisdoelen

Onze visie, missie, kernwaarden en handelen zijn verbonden met de vier pedagogische basisdoelen, die ontleend zijn aan het kwaliteitsmodel van Riksen-Walraven, zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang. Hieronder wordt beschreven hoe wij deze verbondenheid zien.

2.1 Bieden van een veilige basis

Het gaat hierbij om de emotionele veiligheid en de fysieke veiligheid. Een kind moet zich niet alleen veilig voelen, maar ook veilig zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen voor deze veiligheid. Vanuit deze basis kan een kind zich ontwikkelen.

De *emotionele veiligheid* wordt gewaarborgd door een sensitieve-responsieve houding van de pedagogisch medewerkers. Zij vangen signalen van het kind op, interpreteren deze juist en reageren daar effectief op. Dit geeft het kind zekerheid en vertrouwen. Ook het bieden van duidelijkheid en structuur en een goede sfeer spelen hierbij een rol. Bij de *fysieke veiligheid* gaat het er om dat de indeling en inrichting van een ruimte veilig aanvoelt en veilig is om dingen te ondernemen. Zo kan een kind op een veilige manier de grenzen van zijn eigen kunnen opzoeken.

Pedagogisch medewerkers tonen *respect* voor de autonomie voor het kind. Elk kind is uniek en verdient een eigen benadering. Hierbij is het stimuleren van zelfstandigheid van groot belang. Daarnaast is er respect voor jezelf, anderen en de omgeving (alles wat leeft en spullen, maar ook afspraken die met elkaar worden gemaakt). Wanneer een kind zich gerespecteerd wordt, voelt hij zich veilig.

Kinderen krijgen de *emotionele ruimte* en de *fysieke ruimte* om bij ons te kunnen ontwikkelen. De emotionele ruimte van elk kind wordt gezien en gerespecteerd. De fysieke ruimte nodigt kinderen uit om nieuwe kennis en vaardigheden op te doen. Al spelend ontdekken en ontwikkelen.

2.2 Stimuleren van persoonlijke competentie

Het gaat hierbij om het spelenderwijs uitdagen van de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind. Wanneer een kind wordt uitgedaagd op meerdere gebieden, ontwikkelt hij zich tot een zelfstandig individu.

Vanuit een basis van *veiligheid* kan een kind zich ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers kennen de kinderen en spelen in op de behoeften van elk kind. Zij kijken naar wat het kind al goed kan en bereiden deze vaardigheden uit. Daarnaast kennen zij de onzekerheden van een kind en dagen zij het kind uit zijn grenzen te verleggen.

Door het creëren van een veilige basis kan een kind zich ontwikkelen. Er is *respect* voor de wijze waarop een kind zich ontwikkelt. Er wordt rekening gehouden met het tempo en niveau van het kind en grenzen van het kind worden gerespecteerd. De pedagogisch medewerkers volgen het kind.

Elk kind heeft een *persoonlijke ruimte*. Het is belangrijk om een kind de ruimte te geven die hij nodig heeft. De pedagogisch medewerkers spelen in op deze behoefte. Zij geven het kind de tijd om te ontwikkelen op hun eigen kracht. Daarnaast speelt de *fysieke ruimte* een rol. De indeling en inrichting nodigen uit tot onderzoeken, ontdekken en ontwikkelen. Het spelmateriaal en activiteiten stimuleren de ontwikkeling van een kind. Ook de rust kan opgezocht worden als een kind behoefte heeft om alleen te zijn.

2.3 Bevorderen van sociale competentie

Het gaat hierbij om het stimuleren van sociale kennis en vaardigheden van een kind. Wanneer het kind wordt gestimuleerd om onder andere zich in te leven in een ander, een mening vormen, te luisteren naar een ander, conflicten oplossen en te samenwerken, zal een kind zelfstandig relaties met andere kunnen opbouwen en onderhouden.

Een kind behoort bij ons tot een groep. Het is belangrijk dat het kind zich hierin *veilig* voelt om zichzelf te kunnen zijn. Wanneer een kind zich veilig voelt, kan hij interacties met anderen aangaan en zijn sociale kennis en vaardigheden uitbreiden.

Er is *respect* voor jezelf en elkaar. De pedagogisch medewerkers zorgen er voor dat er een sfeer wordt gecreëerd waarin respectvol met elkaar wordt omgegaan. Zij hebben hierin een voorbeeldrol en kinderen leren van elkaar.

De *emotionele ruimte* wordt gegeven om een kind initiatief te laten nemen tot interactie en mee te laten denken in het groepsproces (aanbod en ruimte). Daarnaast wordt er gezorgd dat de *fysieke ruimte* uitnodigt tot sociale interacties. Het samen kunnen spelen wordt gestimuleerd door de ruimte op een juiste manier in te delen en in te richten. Verschillende soorten hoeken en spelmateriaal worden ingezet om ieder kind in interactie met een ander in zijn kracht te kunnen zetten.

2.4 Overdragen van normen en waarden

Een kindcentrum is een samenleving waar verschillende culturen, normen en waarden elkaar ontmoeten. Door het leren omgaan met andere mensen, verschillende culturen en andere normen en waarden wordt de morele ontwikkeling van een kind gestimuleerd. Op een open, respectvolle manier wordt kennis gemaakt met anderen mensen, geloven en culturen. Een kind zit middenin de maatschappij en vormt de nieuwe generatie.

Wanneer er sprake is van een *veilige basis* kan een kind zichzelf zijn. Zijn eigen identiteit komt naar voren. Deze mag een kind laten zien en mag gezien worden. Ook wordt er serieus ingegaan op vragen, opmerkingen of meningen die een kind heeft over de verschillen in de maatschappij.

Het zien en accepteren van en omgaan met verschillen wordt met *respect* gedaan. Wij stellen en beantwoorden vragen en verdiepen ons in anderen. De pedagogisch medewerkers hebben hierin een voorbeeldrol.

Een kind krijgt de *ruimte* om deze verschillen te ontdekken en eigen te maken. Ook is er ruimte om gebruiken, gewoonten en tradities te laten zien. Wat vindt iemand belangrijk? Waar staat hij voor? Zijn er grenzen? Hier hebben wij het samen over. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat er een goede samenwerking is met ouders, onderwijs en andere partners. Ieder met haar eigen identiteit.

Onze visie en handelen op deze visie hebben wij samengevat in onze pedagogische cirkel.

- Houd het positief en luchtig
- Iedereen is welkom
- Plezier maken met elkaar
- Herkennen van signalen van veiligheid, betrokkenheid en welbevinden

- Het kind zien en horen
- Oog hebben voor het unieke kind
- Ruimte bieden aan kwaliteiten en interesses

- Werken in hoeken
- Zorgen voor regels en continuïteit
- Volgen van een vaste dagindeling

- Volgen van het tempo en het niveau van het kind
- Zicht hebben op de ontwikkeling van het kind
- Observeren en initiatieven volgen

- Samenhangend, gedifferentieerd en doelgericht aanbod bieden
- Prikkelende en uitdagende omgeving en activiteiten bieden

- Activiteiten aanbieden vanuit meervoudige intelligentie, zoals dans, muziek, beweging, crea en natuur
- Rekening houden met de belevingswereld en interesses van het kind

- Oogcontact hebben op kindhoogte
- Vragen, praten en uitleggen
- Bewust handelen en op jezelf reflecteren
- Zeggen wat je doet en doen wat je zegt
- Verantwoordelijkheid dragen voor eigen werkplek

- Feedback vragen en geven
- Oprechte aandacht geven
- Elkaar positief benaderen

- Uitnodigen tot meedoen, leren en beslissen
- Een open houding hebben en eerlijk zijn
- Wederzijds respect hebben

- Luisteren naar de ander
- Begeleiden, benoemen en ondersteunen van interacties tussen kinderen

- Gevoelens herkennen, benoemen en ondersteunen
- Ruimte geven aan emoties
- Kinderen ondersteunen in 'Ik kan het', 'Ik durf het', 'Ik wil het', 'Ik doe het'

- Rekening houden met de mening van kinderen
- Kinderen aanmoedigen om een mening te geven
- Stimuleren om initiatieven te nemen

3. In de praktijk

Het bovenstaande theoretisch kader wordt in de praktijk omgezet in handelen. Het handelen naar de visie gebeurt op elke locatie op een unieke wijze. Hieronder wordt beschreven hoe en waarom.

3.1 Groep

Op de BSO hanteren wij de beroepskracht-kindratio (BKR), zoals deze in de Wet Kinderopvang is beschreven. Dit betekent dat op de BSO maximaal 30 kinderen geplaatst kunnen worden met 3 pedagogisch medewerkers. Het team bestaat uit vaste gezichten om de emotionele veiligheid van kinderen te waarborgen. Zij kennen de pedagogisch medewerkers en de pedagogisch medewerkers kennen de kinderen.

Bij vrije dagen en ziekte van pedagogische medewerkers worden er medewerkers vanuit de flexpool ingezet. Ook hier wordt gestreefd naar hetzelfde gezicht.

Op de BSO mag er voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. Naast dit half uur per dag is op vrije dagen en in de vakantie dezelfde drie-uursregeling van toepassing als op het kinderdagverblijf.

Op deze locatie (bijvoorbeeld vakantieopvang en studiedagen) wordt er niet afgeweken van de BKR.

Basisgroep

Een basisgroep is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte. Dit zorgt voor een vertrouwde omgeving voor het kind. Op de BSO zijn de basisgroepen ingedeeld op basis van wat staat beschreven in de Wet Kinderopvang. Voor deze locatie betekent dit dat de volgende basisgroepen als volgt zijn ingedeeld;

- Basisgroep 1: 4-7 jaar maximaal 10 kinderen met een pedagogisch medewerker.
- Basisgroep 2: 7-9 jaar maximaal 10 kinderen met een pedagogisch medewerker.
- Basisgroep 3: 9-12 jaar maximaal 10 kinderen met een pedagogisch medewerker.

Dagritme

Een vast dagritme zorgt voor duidelijkheid en structuur voor het kind. Het kind weet wat hij kan verwachten. Dit geeft een gevoel van geborgenheid en veiligheid.

Het dagritme ziet er als volgt uit.

14.00 – 14.30

Vorbereiden van de groep

Telefoon af luisteren, mail lezen, speelgoed neerzetten, krukjes om de tafel zetten, eten en drinken klaarzetten per tafel, spullen om te kleuren/ knutselen, krukken om de tafels heen zetten.

14.30

ophalen van de kinderen

Een of twee medewerkers gaan de kinderen lopend van de Bijenkorf ophalen. De ander blijft wachten in de Kaketoe op de kinderen van de Koningin Wilhelmina school en evt. taxikinderen.

14.30- 15.15

Kinderen komen uit school

De kinderen van de Koningin Wilhelminaschool gaan eerst even spelen voordat er wat gegeten (fruit) en gedronken wordt. We wachten tot alle kinderen aanwezig zijn en gaan dan met z'n alle tegelijk eten en drinken.

16.00 – 16.45

Activiteit of vrij spelen

Per dag wordt er een activiteit aangeboden. Dit houdt in dat één medewerker deze activiteit begeleid. De andere medewerkers zorgen voor de afwas, schoonmaken, en de andere kinderen. De gymzaal gebruiken we vooral als activiteitenplek. Het wordt opgehangen in de kast zodat kinderen en ouders weten wat er gedaan wordt.

De kinderen mogen meedoen aan een activiteit maar moeten niks. Materialen voor activiteiten liggen in de knutselkast. Wanneer ze geen zin hebben dan mogen zij zelf iets kiezen om mee te spelen.

Wanneer de kinderen naar buiten willen dan mag dat bij de jongere kinderen gaat een medewerker mee naar buiten. De sleutel van de schuur ligt in de la in de keuken. We mogen alles uit de schuur gebruiken.

Bij slecht weer of als er een activiteit plaats, kunnen we ook gebruik maken van de gymzaal. Behalve als er een gymles van de kleuters in staat. Materialen kunnen worden gepakt uit het materialenhok als er maar voorzichtig mee omgegaan wordt.

16.45 – 17.15

Opruimen en aan tafel

Voordat we aan tafel gaan om een koekje of cracker te eten ruimen de kinderen eerst op waar ze mee hebben gespeeld. Na het opruimen even handen wassen en mogen de kinderen een cracker. Voor allergieën zie de kindgegevens. Wanneer ze dorst hebben mogen ze nog wat drinken maar het is niet verplicht. Op warme dagen de kinderen extra aanbieden ook tussen eetmomenten in.

17.15 – 18.30

Vrij spelen

Na het eten van een cracker mogen de kinderen lekker gaan spelen totdat ze worden opgehaald. Wanneer een activiteit nog niet klaar was of er nog animo voor is, kan deze verder gaan. Houdt wel rekening met het opruimen ervan. De kinderen die zelfstandig naar buiten mogen moeten naar binnen zodra de lantaarnpalen aan gaan. In de zomerperiode kunnen ze dus lekker buiten blijven tot ze worden opgehaald.

18.15 – 18.30

Opruimen en afsluiten

Al het speelgoed moet worden opgeruimd waar het stond. De kleine bakken in de kasten, stoelen deze zoveel mogelijk aan de kant, vegen en zorgen dat alle lichten uit zijn. Deuren op slot en alarm erop.

Voeding

Op de BSO zorgen wij voor het eten en drinken. Wij vinden gezonde voeding belangrijk (zie ons Voedingsbeleid). Hierin volgen wij de adviezen van het Voedingscentrum. Wanneer een kind speciale voeding nodig heeft, wordt dit door ouders zelf meegenomen. Wanneer kinderen bepaalde voeding niet mogen vanwege dieetvoorschriften of religie worden hierover duidelijke afspraken gemaakt.

Het samen zijn tijdens het eet- en drinkmoment vinden wij belangrijk. Plezier staat voorop. Daarnaast stimuleert dit moment de sociale kennis en vaardigheden van een kind. Kinderen vinden het ook leuk om bijvoorbeeld mee te helpen met uitdelen van de bekers of helpen met crackers smeren.

Ziekte en medicatie

Een kind dat ziek is, is het liefste thuis. Hier is de rust, aandacht en verzorging die een kind op dat moment nodig heeft. Wanneer spreken wij van een ziek kind? Quadrant spreekt van een ziek kind wanneer er sprake is van de volgende symptomen; koorts (38 graden of hoger), ademhalingsmoeilijkheden, hoesten, spugen, diarree, jeuk, vlekken op de huid, een suffe, zieke indruk of huilerig en prikkelbaar zijn. Daarnaast dient besmetting van andere kinderen op de kinderopvang bij bepaalde ziektes voorkomen te worden.

Wanneer een kind tijdens de opvang een zieke indruk maakt zijn de pedagogisch medewerkers extra oplettend. Zij kijken o.a. naar het gedrag van het kind, temperaturen en vragen aan het kind of het pijn heeft/hoe het zich voelt. Zij beslissen aan de hand van de ernst van de ziekte verschijnselen, het gedrag van het kind en tijdstip van de dag of er telefonisch contact wordt opgenomen met de ouders. Bij koorts van 38 graden wordt altijd contact opgenomen. Er wordt overlegd wat voor het kind de beste beslissing is.

Het kan zijn dat een kind medicatie gebruikt. Pedagogisch medewerkers geven in principe geen medicatie aan een kind. Als het toch noodzakelijk is, is dit alleen voor medicatie dat is voorgeschreven door een arts en het formulier voor gebruik geneesmiddelen van te voren is ondertekend. Koorts-

onderdrukkende middelen, zoals paracetamol, worden door de pedagogisch medewerkers niet gegeven.

Verjaardagen en feesten

Een feestje is altijd leuk om te vieren. Dit doen wij op de BSO dan ook graag. Ieder kind mag zijn verjaardag vieren. Hierbij mag getrakteerd worden, maar is niet verplicht. Wij vragen aan ouders iets gezonds te trakteren. Een verjaardag wordt als volgt gevierd. We zingen met de hele groep terwijl het kind op de tafel of stoel staat. Daarna wordt er getrakteerd.

Daarnaast worden er ook andere feesten gevierd. Denk aan Sinterklaas, Kerst, Pasen en vader- en moederdag. Sinterklaas een sint spel en zakken met cadeautje en natuurlijk wat lekkers erbij. Kerst knutselen en wat lekkers erbij. De overige feestdagen met knutsel – en bakactiviteiten,

Regels

Om te zorgen dat er duidelijkheid en structuur is op de BSO zijn er een aantal regels. Deze zijn positief geformuleerd zodat deze zorgen voor plezier op de groep. Het is altijd fijner om te weten wat wel mag dan wat niet mag. Deze regels hangen zichtbaar op in de groep. Hieronder worden een aantal voorbeelden gegeven.

- Iedereen is welkom en we gaan respectvol met elkaar om
- Kies zelf waar je zin in hebt en zorg voor een gezellige middag
- Als we het niet eens zijn met elkaar, praten we hier over en doen elkaar geen pijn
- We gaan netjes met het speelgoed en spullen om en zorgen dat het aan het eind weer wordt opgeruimd
- Als je wordt opgehaald ruim je op waar je mee bezig was, pak je spullen en zeg even gedag.

Ruimte en inrichting

Een ruimte heeft op verschillende manieren invloed op een kind. Wij vinden het belangrijk dat de ruimte zo is ingedeeld en ingericht dat dit het kind maximaal kan stimuleren in zijn ontwikkeling. Een goede ruimte kan dan ook als 'derde pedagoog' dienen. De vier pedagogische basisdoelen spelen hierbij een belangrijke rol.

- Bieden van een veilige basis; een kind voelt zich vertrouwd in een omgeving wanneer dit eigen en voorspelbaar is. Dit kan door aan te sluiten bij de belevingswereld van het kind door bijvoorbeeld persoonlijke spullen neer te zetten of door spelmaterialen aan te bieden wat past bij het kind. Ook belangrijk is om de ruimte zo in te delen en in te richten dat dit voorspelbaar is. Kinderen weten waar zij spelmaterialen kunnen vinden en waar zij wat kunnen doen.
- Stimuleren van de persoonlijke competentie; een kind wordt uitgedaagd op verschillende ontwikkelingsgebieden. Er wordt gezorgd dat er verschillende activiteitenplekken zijn waar kinderen hun kwaliteiten kunnen benutten en nieuwe ervaringen kunnen opdoen. De autonomie speelt hierbij een belangrijke rol.
- Bevorderen van de sociale competentie; de opvang is een plek waar kinderen leren omgaan met andere kinderen. De ruimte wordt zo ingedeeld en ingericht dat het samen zijn wordt bevorderd. Denk bijvoorbeeld aan hoeken creëren waar samen gespeeld kan worden, maar ook zorgen voor een goede akoestiek.
- Overdragen van normen en waarden; een goede zorg van de omgeving laat zien dat er ook zorg is voor de personen in deze omgeving. De ruimte maakt het mogelijk om bepaalde afspraken te maken over het omgaan met elkaar (er kunnen een maximaal aantal kinderen in een hoek spelen) en over het gebruik van de ruimte en het spelmateriaal (kinderen kunnen zelf het spelmateriaal makkelijk opruimen).

Jaarlijks wordt er door middel van observaties en de AKTA-meter gekeken of de ruimte nog voldoet aan de behoeften van de kinderen.

Om de verschillende activiteitenhoeken in te richten wordt er op de BSO gezorgd voor spelmaterialen dat hierbij past. Daarnaast wordt er gezorgd voor divers spelmateriaal om de verschillende ontwikkelingsgebieden van een kind te stimuleren. Denk aan materiaal voor spelend bewegen: fietsen, steppen, skeelers en klimrekken, sensopathisch spel: zandbak, gips en klei. spelend hanteren: papier en kralen, constructiespel: blokken, lego en kapla. verbeeldend spel: verkleedkleding, dino's en schmink en sociaal/regelspel: gezelligheidsspelletjes

3.2 Intake en wennen

Mentorschap

Elk kind krijgt een mentor. Ouders worden bij de intake op de hoogte gesteld welke pedagogisch medewerker dat is. Deze pedagogisch medewerker is het eerste aanspreekpunt voor ouders, degene die met ouders in gesprek gaat en bijzonderheden/afspraken vastlegt en overdraagt aan collega's.

De mentor registreert jaarlijks het welbevinden en ontwikkeling van het kind in het kindvolgsysteem KIJK! (observatie- en registratieprogramma). Deze bevindingen worden op vaste momenten met ouders besproken.

Intake

Ouders worden 2 weken voor de startdatum door de mentor van het kind uitgenodigd voor een intakegesprek. Dit gesprek is bedoeld om elkaar te leren kennen, verwachtingen van elkaar uit te spreken en informatie te delen. Wanneer dit nog niet is gebeurd, wordt er een rondleiding gegeven. Het intakegesprek duurt maximaal een uur. Ter voorbereiding op het gesprek wordt er aan ouders gevraagd of zij de gegevens in het ouderportaal willen nagaan op juistheid.

Het gesprek wordt geleid aan de hand van het intakeformulier. Hier staan verschillende onderwerpen op waarover gesproken wordt. Het belangrijkste is om het kind te leren kennen. Hoe is zijn ontwikkeling? Wat kan het kind goed? Zijn er aandachtspunten?

Het kind mag mee naar het intakegesprek, maar is niet verplicht.

Wennen

Het wennen begint op de startdatum. Op deze dag komt het kind naar de BSO. Het zal in het begin als intensief kunnen worden ervaren door het kind. School en nieuwe indrukken op de BSO. Naar hoe het kind het doet, worden er afspraken gemaakt over de wenperiode. Dit is voor ieder kind anders. Ouders mogen altijd bellen met de vraag over hoe het gaat.

Tijdens de wenperiode wordt het kind begeleid door de pedagogisch medewerkers zodat hij zich veilig en vertrouwd gaat voelen op de groep. De begeleiding bestaat bijvoorbeeld uit helpen met het ontdekken van de ruimte en spelmateriaal en het kennis maken met de andere kinderen. Wanneer kinderen hier behoefte aan hebben, wordt hij uiteraard op schoot genomen of getroost wanneer hij verdrietig is.

Na ongeveer drie maanden is er de mogelijkheid voor een gesprek over de wenperiode tussen ouders en de mentor.

3.3 Volgen en overdracht

KIJK!

Wij werken met het kindvolgsysteem KIJK! (observatie- en registratieprogramma). Door dagelijks te kijken naar kinderen zien de pedagogisch medewerkers wat zij doen, hoe zij het doen, wat zij leuk vinden of wat zij lastig vinden. Dit geeft informatie over het welvinden en ontwikkeling van een kind. Op deze wijze kan de pedagogisch medewerker inspelen op de behoefte van het kind.

Deze observaties worden jaarlijks geregistreerd door middel van de signaleringslijsten van KIJK!. Het geeft een beeld van de betrokkenheid, welbevinden en aspecten van sociaal competent gedrag van het kind. Er is een ook Kindlijst. Deze kan ingevuld worden door 8+ kinderen. Dit geeft een beeld hoe een kind zichzelf ervaart.

Jaarlijks worden deze bevindingen besproken met de ouders tijdens het 10-minutengesprek.

Doorgaande ontwikkelingslijn

Een doorgaande ontwikkelingslijn betekent dat een kind zich kan ontwikkelen op de manier die bij hem past waar hij ook is, thuis, school of opvang. Door een goede samenwerking kan ieder op dezelfde wijze inspelen op de ontwikkelingsbehoefte van het kind. Zo ontstaat er een doorgaande ontwikkelingslijn en geen verlies van ontwikkelingsenergie. Denk bijvoorbeeld aan dat de leerkracht kan vertellen aan de pedagogisch medewerker hoe de schooldag is verlopen van een kind. Hoe zijn dag is

verlopen kan iets zeggen over hoe het kind zich op de BSO voelt en gedraagt. Wij vinden het dan ook belangrijk dat er communicatie is tussen leerkracht en pedagogisch medewerker wanneer dit nodig mocht zijn.

Wanneer een kind binnen Quadrant verandert van locatie vindt er een eindgesprek plaats tussen ouders en mentor. De mentor verstuurt vervolgens de signaleringslijst van KIKJ! naar de nieuwe mentor.

De overdracht van gegevens gebeurt na toestemming van ouders en met in acht neming van de wettelijke privacyregels. De mentor van het kind is hiervoor verantwoordelijk.

Zorgbeleid

Elk kind binnen Quadrant heeft zijn eigen persoonlijkheid en ontwikkelingslijn. Door deze in beeld te hebben, krijgt elk kind de benadering die bij hem past.

Soms komt het voor dat een kind afwijkt van de gemiddelde ontwikkelingslijn. Kinderen met zorg zijn kinderen van wie wordt vermoed dat zij in hun ontwikkeling worden bedreigd door eigen aanleg, gezinsfactoren, omgevingsfactoren of een combinatie hiervan. Het kunnen kinderen zijn met emotionele- of gedragsproblemen, een ontwikkelingsachterstand en/of problematische thuissituatie. Naar deze zorgen dient er gehandeld te worden door de pedagogisch medewerkers.

Als een kind opvallend gedrag laat zien, is het van belang om de oorzaak te achterhalen. Gaat het om gedrag dat daadwerkelijk te maken heeft met zorg over de ontwikkeling, bepaald gedrag of huiselijk geweld en kindermishandeling? Of gaat het om fase gebonden gedrag en hoort het bij de leeftijdsfase?

Pedagogisch medewerkers worden ondersteund door de senior pedagogisch medewerker/ clustermanager. De hulpvraag wordt verhelderd en ouders worden betrokken. Er wordt gestreefd naar een zo optimaal mogelijke begeleiding van het kind. Hierbij kan gedacht worden aan coaching van de senior pedagogisch medewerker, coaching van de pedagogisch beleidsmedewerker of inzet van externe instanties, denk aan Alert4You.

Bij vermoeden van mishandeling of misbruik wordt gebruik gemaakt van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit is een wettelijke verplichte meldcode. Hierin staat onder andere beschreven wie wanneer welke stappen zet bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld.

3.4 Aanbod

Thematisch werken

Op de BSO wordt er soms thematisch gewerkt. Elk thema wordt in dezelfde stappen uitgewerkt en dit gaat als volgt. We bedenken met de kinderen diverse thema's. Daarna kiezen we een thema en gaan we samen aan de slag met activiteiten bedenken. Daarna zorgen wij ervoor dat de verschillende intelligenties aan bod komen. De week invulling hangen we op in de kast.

Aan welk thema op de groep gewerkt wordt, wordt zichtbaar gemaakt voor kinderen en ouders door het schema op te hangen in de kast.

Meervoudige intelligentie

Bij het aanbod van activiteiten wordt er gekeken naar de meervoudige intelligentie gebaseerd op de theorie van Gardner. Volgens Gardner heeft elk mens acht verschillende intelligenties (woordknap, rekenknap, beeldknap, muzieknep, beweegknap, natuurknap, mensenknap en zelfknap). Ieder mens heeft deze alle acht, maar men heeft er slechts vaak enkele sterk ontwikkeld. De sterk ontwikkelde intelligenties bepalen voor een groot deel de manier waarop de mens leert, informatie tot zich neemt en bepaalt de voorkeuren voor activiteiten. Om elk kind de kans te geven zich te ontwikkelen op een manier die het beste bij zijn/haar belevingswereld past, wordt er gewerkt met meervoudige intelligentie. Op deze locatie komt dit tot uiting door kinderen zelf activiteiten te laten kiezen, verdeling in sport – en spelactiviteiten, bakken, knutselen, bouwen etc.

Ontwikkelingsgericht werken

Bij het ontwikkelingsgericht werken ligt de nadruk op het individuele kind. Deze werkwijze is gebaseerd op de theorie van Vygotsky. Hij gaat ervan uit dat een kind leert in aansluiting op wat hij al weet en kan. Wanneer pedagogisch medewerkers iets aanbieden wat nieuw of uitdagend is, zal het kind nieuwe dingen leren (zone van naaste ontwikkeling). Op deze wijze komt een kind stap voor stap verder in zijn ontwikkeling.

Groenbeleving

Wij vinden de zorg voor mens en natuur belangrijk. Groene kinderopvang is kinderopvang die zich in haar activiteiten laat leiden door de mogelijkheden van de natuur. Door te spelen, te beleven en te ontdekken in de natuur worden alle ontwikkelingsgebieden positief beïnvloed. Daarmee wordt het welbevinden en de bewustwording van kinderen vergroot. Dit komt tot uiting door iedere dag minimaal een uur met de kinderen buiten te spelen en het plein wat uitnodigend is om te kunnen spelen in de natuur.

Kinderparticipatie

Kinderen worden actief betrokken bij de opvang. Er wordt geluisterd naar kinderen en zij worden serieus genomen. Kinderparticipatie leidt er toe dat kinderen initiatieven leren (durven) nemen wat bijdraagt aan een positief zelfbeeld. Kinderparticipatie kan op verschillende niveaus worden vormgegeven: luisteren naar kinderen, aanmoedigen van kinderen hun mening te geven, rekening houden met de mening van de kinderen, betrekken van kinderen in de besluitvorming en samen beslissen en uitvoeren. Kinderparticipatie wordt op de volgende wijze op deze locatie vorm gegeven. Inspraak in activiteiten, kinderen stimuleren tot zelf conflicten uitpraten met elkaar.

Thomas Gordon

In onze communicatie volgen wij de visie van de Amerikaanse klinisch psycholoog Thomas Gordon. Hij ontwikkelde een communicatiemodel om effectief, respectvol en op basis van gelijkwaardigheid met elkaar te communiceren. Begrippen als actief luisteren, ik-boodschappen, aanspreken op gedrag en niet op persoon en overlegmethode om conflicten op te lossen zonder verliezers spelen een belangrijke rol. Pedagogisch medewerkers laten het kind in zijn waarde en benadert het kind respectvol. Het kind voelt zich gehoord en begrepen. Iedereen kan zichzelf zijn en zijn verantwoordelijkheid nemen, rekening houdend met de ander.

Wij willen het volgende hiermee bereiken:

- Bijdragen aan een positief zelfbeeld
- Duidelijk zijn over jezelf en opkomen voor je eigen behoeften
- Luisteren naar wat het kind eigenlijk bedoelt en wil
- Omgaan met onaanvaardbaar gedrag van het kind
- Ruzies, meningsverschillen en conflicten hanteren
- Het kind helpen bij het oplossen van problemen
- Het kind op een positieve manier beïnvloeden op het gebied van waarden en normen

De volgende situatie kan zich op de groep voordoen: wanneer ruzie maken dan spreken we ze hier op aan door vanuit de ik te praten. De pedagogisch medewerker kan, volgens de visie van Thomas Gordon, het volgende zeggen: Ik zie dat het niet lukt met spelen, hoe kunnen we dat samen oplossen want het is zo voor niemand leuk om te spelen.

Vakantieopvang/ studiedagen

Quadrant biedt opvang in vakanties en op studiedagen van school aan. Tijdens deze dagen kan er samengevoegd worden. Wanneer er samengevoegd wordt, vindt de opvang plaats op de Kwikstaart.

Wij bieden geen opvang in vakanties en studiedagen aan op de Kaketoe.

3.5 Medewerkers en deskundigheid*Opleiding en deskundigheidsbevordering*

De pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een diploma, zoals bepaald in de CAO Kinderopvang en zijn ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang. Daarnaast zijn zij in het bezit van een kinder-EHBO diploma of BHV diploma.

Wij vinden een doorlopende deskundigheidsbevordering van onze pedagogisch medewerkers belangrijk. Dit betekent dat Quadrant jaarlijks een scholingsplan ontwikkelt waarin staat beschreven welke trainingen verplicht zijn en welke trainingen worden aangeboden ter pedagogische verdieping. Hierbij valt te denken aan de taaltoets, babyspecialist, video interactie begeleiding (VIB) en tafelspel.

Daarnaast wordt er halfjaarlijks het Q-café georganiseerd waarin een onderwerp gerelateerd aan het pedagogisch werkveld wordt uitgelicht door onszelf of door een extern. Ook organiseren wij kenniskringen. Een kenniskring is een groep medewerkers die kennis met elkaar delen over een bepaald onderwerp met daaraan een bepaald doel gekoppeld.

Om de kwaliteiten van de pedagogisch medewerkers naar voren te laten komen, wordt er bij functioneringsgesprekken gebruik gemaakt van de kijkwijzers behorende bij de Pedagogische cirkel. Op deze wijze kan er gekeken worden welke gedragingen eigen zijn en aan welke gedragingen eventueel nog gewerkt kan worden. Daarnaast kan er gekeken worden of elke kwaliteit aanwezig is binnen een team.

Toekomstige beroepskrachten

Wij zijn een erkend leerbedrijf, leerplaats voor de beroepspraktijkvorming (BPV). Wij vinden het belangrijk dat wij bijdrage aan de educatie van toekomstige beroepskrachten. Wij bieden verschillende stageplaatsen aan studenten van verschillende opleidingen.

Op de BSO is geen stagiaire aanwezig.

Vrijwilligers

Een vrijwilliger kan vooral voor onze pedagogisch medewerkers een waardevolle ondersteuning zijn. Denk bijvoorbeeld aan het helpen tijdens de eet- en drinkmomenten of het voorbereiden van activiteiten. Daarnaast willen wij uit maatschappelijk oogpunt vrijwilligers de kans bieden om werkervaring op te doen, zodat zij meer kansen hebben op de arbeidsmarkt.

Op de BSO is geen vrijwilliger aanwezig.

Team Kwaliteit & Pedagogiek en coaching

Binnen Quadrant bestaat het team Kwaliteit & Pedagogiek. In dit team zitten pedagogisch beleidsmedewerkers en pedagogisch beleidsmedewerkers VVE. Samen dragen zij zorg voor het pedagogisch beleid binnen de organisatie. Zij ontwikkelen, vertalen en implementeren. Daarnaast bewaakt het team het kwaliteitsniveau binnen de organisatie. Zij staan voor deskundigheidsbevordering en professionalisering. Tevens hebben zij een ondersteunende en adviserende rol in complexe situaties of casussen betreffende vroegschoolse educatie en zorg.

De vertaling van beleid naar de concrete werkpraktijk wordt uitgevoerd door clustermanagers, senior pedagogisch medewerkers en IKC-coördinatoren. De senior pedagogisch medewerkers en IKC-coördinatoren zijn gecertificeerd in het coaching. Zij hebben zich bekwaamd in kennis, houding en vaardigheden op het gebied van pedagogiek en coaching. Door coaching wordt er bij gedragen aan het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de medewerkers. Dit kan gedaan worden door video coaching, coaching on the job, supervisie en individuele coaching gesprekken.

3.6 Ouders

Ouderbeleid

Een belangrijke basis voor vertrouwen tussen ouders en pedagogisch medewerkers is goede communicatie en samenwerking. In de relatie met ouders gaat Quadrant uit van gelijkwaardigheid.

Bij Quadrant maken we bij het ouderbeleid onderscheid tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie:

- Ouderbetrokkenheid bestaat uit het informeren van en communiceren met ouders, en het verlenen van ondersteuning aan ouders in de manier waarop ze thuis hun kind kunnen stimuleren.
- Ouderparticipatie is het meedoen en de inspraak van de ouders in de organisatie.

Ouderportaal

Met het ouderportaal van Konnect en de daarbij behorende ouderapp kunnen ouders meekijken met de belevenissen van het kind op de opvang. Er wordt dagelijks foto's en berichtjes geplaatst.

In het ouderportaal kunnen ouders ook hun gegevens inzien en eventueel wijzigingen aanbrengen. Daarnaast worden nieuwsbrieven vanuit Quadrant en/of locatie gepubliceerd.

Oudercommissie

In de wereld van het kind spelen ouders, familie, school en kinderopvang een belangrijke rol. Wij met zijn allen dragen zorg voor de ontwikkeling van het kind. Samen voor het kind. Naast dat ouders zorg dragen voor het welzijn en ontwikkeling van het kind thuis, leven ouders mee, doen mee en denken mee met de kinderopvang, maar door aan te sluiten bij de oudercommissie kunnen ouders ook mee beslissen.

Een oudercommissie bestaat uit een aantal ouders van het kinderdagverblijf, peutergroep of buitenschoolse opvang. De oudercommissie vertegenwoordigt alle ouders van de kinderen die op de betreffende locaties worden opgevangen. Het doel van een oudercommissie is om de kwaliteit van onze kinderopvang te behouden en te verbeteren waar nodig is.

Deze locatie is niet aangesloten bij een oudercommissie. Nieuwe ouders worden altijd gewezen op de mogelijkheid en gevraagd of er interesse is. Ook wordt er een algemene folder over de oudercommissie meegegeven.

3.7 Samenwerking externen

Verbinding

Samen voor het kind is onze missie. Wij zoeken de verbinding tussen kinderopvang, thuis, school en de wijk. De BSO heeft samenwerkingscontacten met;

- onderwijs; door met leerkrachten in gesprek te blijven over kinderen en inrichting van de hal.
- Centrum voor Jeugd en Gezin; informatie inwinnen wanneer dit nodig is
- KunstQuadrant op locatie
- Garensponnerij

3.8 Kwaliteit

Ontwikkelproces

Zowel als Quadrant zijnde als locatie zijnde zijn wij altijd in ontwikkeling. Wij kijken naar onze kwaliteiten en breiden deze uit. Aandachtspunten worden kritisch bekeken en verbeterd. Dit alles is vastgelegd in de PDCA cyclus (Plan, Do, Check, Act). Een onderdeel hiervan is bijvoorbeeld de QuickScan. De QuickScan wordt jaarlijks door het team en manager ingevuld. De pedagogisch medewerkers krijgen op deze manier zicht in hun handelen op verschillende gebieden, zoals pedagogisch handelen, didactisch handelen en ouders. Wat gaat goed en waar liggen de aandachtspunten? Deze aandachtspunten worden omgezet in doelen waar het komende jaar aan gewerkt gaat worden.

Risico-inventarisatie

Jaarlijks wordt er een risico-inventarisatie gezondheid en veiligheid uitgevoerd op de locatie. Het doel is om de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijk werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Interne audits

Binnen Quadrant vindt er 2 maal in het jaar interne audits plaats. De audits worden gedaan door pedagogisch medewerkers die de training tot auditor hebben gevolgd. Voor het afnemen van een audit is een kwaliteitswijzer ontwikkeld, dat is gebaseerd op onze pedagogische cirkel.

Door op bezoek te gaan, te kijken, te bevragen en te luisteren kan er een beeld worden gevormd van de aanwezige kwaliteit op een groep. Het resultaat geeft niet alleen inzicht in eigen kwaliteit, maar geeft ook ontwikkelingsmogelijkheden aan. Deze ontwikkelpunten worden actiegericht omschreven,

zodat clustermanagers, senior pedagogisch medewerkers of IKC-coördinatoren er mee aan de slag kunnen.

GGD inspectie

Jaarlijks wordt de BSO door de GGD geïnspecteerd. De GGD controleert op de naleving van de eisen die zijn gesteld vanuit de Wet Kinderopvang. Elke inspectie wordt vastgelegd in een inspectierapport. Het inspectierapport van de BSO is te vinden op de website van Quadrant via de locatiepagina.